

Jednání Řídicího výboru portálu Knihovny.cz

Datum konání	16. 11. 2021, 11:00-13:00
Místo konání	online
Účastníci	Členové ŘV: J. Kaňka, K. Košťálová, T. Kubíček, M. Lhoták, T. Řehák, M. Svoboda (V. Získej) Omluven: E. Staněk Tajemnice: B. Stoklasová Hosté: M. Krčál, P. Žabička

I. Uvítání, úvod (M. Lhoták)

M. Lhoták uvítal všechny účastníky jednání a požádal je o schválení programu jednání, který všichni dostali v předstihu e-mailem. B. Stoklasová požádala o zařazení projednání dalšího financování služby MARCIt do programu jednání.

Program:

- I. Uvítání, úvod (M. Lhoták)
- II. Jednání s vydavateli (B. Stoklasová)
- III. Členství v Expertním týmu (B. Stoklasová)
- IV. Další financování služby MARCIt (B. Stoklasová)
- V. Udržitelnost a rozvoj Získej: financování, koordinace rozvoje, provozování...? (M. Lhoták, M. Svoboda)

Členové ŘV vyslovili souhlas s navrženým programem jednání.

II. Jednání s vydavateli (B. Stoklasová)

Úvodní informace

B. Stoklasová na minulém jednání stručně informovala o možnosti spolupráce s vydavatelstvím audioknih Tympanum. Tympanum se zaměřuje na vydávání audioknih titulů obtížně dostupných na trhu a obtížně dostupných v knihovnách. V CPK by mohlo být zajímavé u těchto titulů upozornit uživatele na existenci audioknihy. Tympanum nabízí zájemcům přicházejícím z CPK nákup audioknih se 40% slevou a může dodat ISBN knihy pro snadné propojení na straně CPK. S ohledem na časovou tíseň vzali členové ŘV návrh na vědomí s tím, že se k němu vrátí na online jednání před zasedáním Rady CPK.

Diskuse

V rámci diskuse varoval T. Řehák před rychlým navázáním spolupráce s jednotlivými vydavateli, kteří budou mít o spolupráci s CPK velký zájem. Je třeba mít napřed jednotný koncept a strategii a jednotnou smlouvu.

B. Stoklasová upřesnila, že se nejednalo o primární zájem vydavatelství Tympanum, ale informace o vydávání audioknih titulů obtížně dostupných na trhu a obtížně dostupných v knihovnách padla zcela náhodně při jednání o jiném tématu, zaujala ji s ohledem na možnost zatraktivnění portálu pro

uživatele a dotaz na možnost spolupráce a případné benefity vznesla ona sama.

M. Krčál konstatoval, že tato služba by mohla být pro uživatele zajímavá a že zapadá do snah o propagaci a větší atraktivitu portálu.

T. Kubíček upozornil na snahy o stanovení jednotných cen a odbourání nižších cen nabízených přímo vydavateli mimo distribuční síť. Nabízená 40% cena je zřejmě tento případ a po schválení jednotné ceny by projekt nemohl pokračovat. Upozornil i na riziko plynoucí z toho, že by CPK financovaný ze státních prostředků navigoval na soukromé subjekty a pomáhal jim generovat zisk.

V této souvislosti proběhla diskuse o vhodnosti navigace přes tlačítko KOUPIT na GOOGLE.KNIHY, ZBOŽÍ.CZ nebo MŮJ-ANTIKVARIÁT (nezávislý projekt FF MU). *T. Řehák* navrhol, že by portál CPK měl požadovat po těchto subjektech kompenzace za to, že je propaguje. Ostatní účastníci jednání se přiklonili spíše k názoru, že CPK využívá služeb těchto subjektů jako služeb agregátorů a že žádost o kompenzace by bylo nutné podložit vysokými statistikami jejich využití přes portál.

Od 1. ledna letošního roku: záložka KOUPIT celkem 46913x, zbozi.cz 359, muj-antikvariat.cz 1929 google books 2272.

P. Žabička upozornil, že jde o širší téma pro jednání ÚKR, protože se týká i DNNT a Obalkyknih.cz.

Závěry a doporučení:

1. Je třeba pro spolupráci s vydavateli nejprve připravit koncept, jednotnou strategii a smlouvu, ne jednat s jednotlivými vydavateli bez tohoto základu.
2. *B. Stoklasová* požádá vydavatelství Tympanum o upřesnění, jak by byla sleva 40% pro uživatele přicházející přes portál CPK realizována, ale případná další jednání o spolupráci s tímto i s dalšími subjekty budou pokračovat až po splnění bodu 1.

III. Členství v Expertním týmu (B. Stoklasová)

Úvodní informace

B. Stoklasová informovala o dvou změnách v Expertním týmu:

Ondřej Douša, kterého do ET nominovala Městská knihovna Ostrov, změnil působiště:

Dobrý den, rád bych oznámil, že u mě dochází k zásadní pracovní změně, z HPP v Městské knihovně Ostrov přecházím na volnou nohu, tedy dále budu působit jako OSVČ. Mou hlavní náplní v následujících letech ale bude i správa knihovního systému Tritius, které se chci věnovat intenzivněji, a určitě z oboru nechci příliš odcházet. Navíc budu spravovat několik knihoven (včetně Ostrovské) i po straně technické.

B. Stoklasová konstatovala, že *O. Douša* byl pro ET přínosem, ale na půdě ŘV je třeba rozhodnout, zda s ohledem na své nové působiště může či nemůže být nadále členem ET.

Jan Pokorný, kterého do ET nominovala NTK a byl zde velmi důležitým zástupcem Získej, oznámil svoji rezignaci na členství v ET:

Rád bych s předstihem včas oznámil, že s koncem tohoto roku ukončím svoji působnost v Expertním týmu CPK. Podpora Získej směrem k platformě knihovny.cz bude samozřejmě pokračovat dál na úrovni MZK/NTK.

B. Stoklasová navrhla přesunout projednávání členství *J. Pokorného* v ET do bodu V, nicméně

upozornila na skutečnost, že o problematice Získej jedná ET velmi často, a proto bude odchod J. Pokorného pro práci týmu velkou komplikací.

K situaci v ET proběhla. krátká **diskuse**:

Členové ŘV se shodli na tom, že v případě O. Douši je velkým problémem jeho působení v roli správce systému Tritius. S ohledem na rovné podmínky pro dodavatele KS, musí mít v ET zastoupení buď všichni, nebo nikdo. Protože zastoupení všech není reálné, není působení O. Douši v ET nadále možné. Na uvolněné místo je pro příští rok možné nominovat nového člena, ale není to nutné. M. Krčál a řešitelský tým v MZK by se měl vyjádřit k tomu, jaká specializace jim v ET chybí a uvítali by ji.

Proběhla diskuse o tom, zda člen ET musí/nemusí být vyslancem určité knihovny a zda se musí jednat o členskou knihovnu CPK. Členové ŘV v tomto kontextu upozornili na změny působíště J. Pavlíka, který byl pro práci týmu po celou dobu velkým přínosem. V současné době působí v ET i Jan Kříž, zástupce MUNI a jeho účast je důležitá s ohledem na působení v AKVŠ.

V případě J. Pokorného se členové ŘV shodli na tom, že zástupce Získej by měl být členem ET.

Závěry a doporučení:

1. O. Douša: Vzhledem k působení v roli správce systému Tritius nemůže být O. Douša nadále členem ET. Na uvolněné místo je pro příští rok možné nominovat nového člena, ale není to nutné. M. Krčál a řešitelský tým v MZK se vyjádří k tomu, jaká specializace jim v ET chybí a uvítali by ji.
2. J. Pokorný: Členové ŘV vyslovili znepokojení nad rezignací J. Pokorného na členství v ET a konstatovali, že členství zástupce Získej v ET je důležité.

IV. MARCIt (B. Stoklasová)

Úvodní informace

B. Stoklasová informovala o výsledcích jednání ET o budoucím financování služby MARCIt a požádala ŘV o stanovisko s ohledem na to, že na Radě CPK je třeba informovat o projektech souvisejících s CPK na rok 2022 a financování služby MARCIt tvoří v rozpočtu projektu KNAV významnou položku.

B. Stoklasová konstatovala, že MARCIt momentálně využívají 4 knihovny (NK ČR, SVK PK, MSVK a VKOL). Pro všechny knihovny je služba pro import obohacených záznamů e-časopisů z EIZ do jejich online katalogů důležitá. Alternativní řešení neexistuje.

Cena za využití MARCIt byla v roce 2020 153 589 Kč a v roce 2021 165 448 Kč, v roce 2022 je nutné počítat s částkou přesahující 170 000 Kč.

Na jednání ET proběhla diskuse k dalšímu financování MARCIt, ze které vzešly následující

Závěry a doporučení ET:

1. Zařadit požadavek na financování MARCIt do projektu KNAV na rok 2022 s tím, že pokud bude službu využívat málo knihoven jako dosud, jedná se o rok poslední.

2. MZK ověří v průběhu roku 2022 možnost obohacení záznamů e-časopisů v rámci CPK jako náhrady za MARCIt.
3. MZK a KKFB vyzkoušejí v průběhu roku 2022 službu MARCIt a MZK uspořádá propagační workshop zaměřený na krajské knihovny, které zatím nemají discovery systém a zároveň předplácí PT EIZ, a tudíž by pro ně mohla být služba zajímavá.
4. Podle počtu knihoven, které budou mít v roce 2023 zájem o využití služby MARCIt a podle výsledků vývoje náhradního řešení v MZK se rozhodne na konci roku 2022 o ukončení nebo pokračování využití služby MARCIt.

Po jednání ET následovalo jednání řešitelského týmu MZK s tímto závěrem:

Tým CPK připraví a otestuje vlastní nástroj pro obohacování záznamů do 31. května 2022, kdy končí platnost licence MARCIt.

P. Žabička na žádost T. Řeháka blíže specifikoval funkcionalitu MARCIt a vyslovil přesvědčení, že se ji v rámci CPK podaří nahradit.

B. Stoklasová s podporou P. Žabičky, M. Krčála a M. Lhotáka požádala ŘV o schválení vyřazení položky za platbu MARCIt z projektu KNAV na rok 2022 a vývoje alternativního řešení v MZK.

Závěry a doporučení ŘV CPK:

1. Služba MARCIt již nebude zařazena do finančních požadavků projektu KNAV na rok 2022.
2. Tým CPK připraví a otestuje vlastní nástroj pro obohacování záznamů do 31. května 2022, kdy končí platnost licence MARCIt.

V. Udržitelnost a rozvoj Získej: financování, koordinace rozvoje, provozování (M. Lhoták, M. Svoboda)

Úvodní informace

Udržitelnost Získej byla zařazena na program jednání ŘV s ohledem na stanovisko MŠMT a Ministerstva financí:

Pokud jde o další vývoj Získej, je zásadně ovlivněn možností alokace finančních prostředků. Ty, podle stanoviska Ministerstva financí a zřizovatele NTK, tj. MŠMT, NTK nemůže čerpat z dotačního programu VISK. Zároveň NTK nesmí z vlastních prostředků financovat software, který sama nepotřebuje a nevyužije. To se týká vývoje API pro napojení systémů ZÍSKEJ do různých AKS. V průběhu tohoto roku byla vytvořena specifikace, jak by takové API mělo fungovat. Plně funkční verzi NTK nepotřebuje a nemůže tedy její vývoj financovat ze svých prostředků. Pokud o vývoj API pro AKS některé z knihoven skutečně stojí, je na dotažení vývoje nutno najít finanční zdroje v rámci jiné knihovny ať už napřímo nebo prostřednictvím VISK.

Na minulém zasedání ŘV přislíbil M. Svoboda další jednání na MŠMT a MF s cílem dosáhnout změny postoje. Stanovisko bylo po jednáních dodatečně potvrzeno [Záznamem z jednání](#)

M. Svoboda se k online jednání ŘV nepřipojil, a protože projednání problematiky Získej bez účasti NTK již proběhlo na dvou předcházejících jednáních:

[Jednání Sekce SDRUK pro služby a ředitelů knihoven zapojených do CPK](#)

[Jednání Expertního týmu CPK](#)

a s ohledem na blížící se jednání Rady CPK požádal M. Lhoták telefonicky M. Svobodu alespoň o připojení přes mobilní telefon.

Diskuse

Členové ŘV vyslovili znepokojení nad absencí zástupců NTK na důležitých jednáních týkajících se Získej i nad (ne)komunikací zástupců NTK směrem ke knihovnické veřejnosti i zástupcům AKS, kteří se podíleli na přípravě zadání pro API.

M. Lhoták upozornil na problém udržitelnosti rozvoje Získej v NTK, pokud stanovisko MŠMT a MF zůstane neměnné, protože problém se netýká jen API pro AKS, ale v budoucnu se může týkat i dalších komponent Získej.

B. Stoklasová informovala o jednání ET, jehož členové jsou přesvědčeni, že toto omezení se netýká pouze API pro AKS, ale i dalších modulů Získej a je tedy ohrožena udržitelnost vývoje celé služby celonárodního významu.

S ohledem na závažnost postoje MŠMT a MF pro další perspektivu celého Získej, nejen API pro AKS, nabídl *M. Lhoták* *M. Svobodovi* účast na jednání na MŠMT. *M. Svoboda* přislíbil, že požádá o další jednání.

T. Řehák informoval o [Jednání Sekce SDRUK pro služby a ředitelů knihoven zapojených do CPK](#) Konstatoval, že akcent zástupců knihoven na potřebu API pro AKS zde zazněl velmi silně a že je třeba požadavku knihoven vyhovět, protože jejich zástupci jasně deklarovali existenci API a eliminaci duplicitní práce jako podmínku svého zapojení do Získej.

Další členové ŘV nutnost dotažení API v diskusi podpořili.

P. Žabička navrhl s ohledem na formulaci ve stanovisku MŠMT, která tuto možnost připouští, využít DPP/DPČ na programátorské práce.

Závěr a doporučení ŘV CPK:

1. S ohledem na silně akcentovanou potřebu knihoven je třeba API AKS dokončit.
2. Je nutné ihned vystavit zadání API AKS v domluveném formátu na domluveném místě.
3. K otázce udržitelnosti Získej je třeba se vrátit na základě výsledků dalších jednání se zřizovatelem NTK.

Poznámka: zařazeno dodatečně po jednání: M. Svoboda poslal členům ŘV po schůzce následující stanovisko: Po minulém schůzce ŘV jsem se znovu obrátil na svého zřizovatele. Výsledkem je definitivní stanovisko MŠMT opřené o platnou legislativu k oběma otázkám a) Zda vytvářený software je dlouhodobým nehmotným majetkem, a b) Zda je možné poskytovat investiční prostředky sloužící k pořízení „investičního“ majetku ministerstvem, které není zřizovatelem Národní technické knihovny. Předpokládám, že jste zápis včetně této přílohy četli. Tím považuji možnost podpory vývoje Získej z prostředků VISK pro NTK za rozhodnutou a další diskusi se zřizovatelem za marnou.

Pokud jde o vytvoření API, potvrzují, že NTK, po jasném zadání potvrzeném ŘV, API podle tohoto zadání vyvine. Možnosti financování promyslíme a navrhneme možná řešení.

Zapsala: 16. 11. 2021 B. Stoklasová

Schválil: 30. 11. 2021 M. Lhoták